

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Norsk Slovakisk Forum
Pilestredet park 32
0176 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
201007367- /PMBO

Dato
06.10.2010

Stiftelsen Solgløtt - Vedtak i klagesak

Vi viser til Stiftelsestilsynets oversendelse 08.06.2010.

Stiftelsestilsynet fattet vedtak 06.07.2009 om å registrere Stiftelsen Solgløtt i stiftelsesregisteret. Stiftelsestilsynet la til grunn at dette var en stiftelse opprettet 11.05.1981, og som tidligere ikke hadde vært registrert i stiftelsesregisteret. Stiftelsestilsynet ble samtidig forelagt reviderte vedtekter for stiftelsen, og de nye vedtektene ble godtatt ved registreringen. Norsk Slovakisk Forum påklaget registreringsvedtaket i brev av 20.07.2009. Klagen ble deretter supplert med brev av 09.11.2009, 15.12.2009 og 16.03.2010. Etter å ha vurdert saken på nytt, opprettholdt Stiftelsestilsynet sitt tidligere vedtak og oversendte saken til behandling i departementet ved brev datert 08.06.2010.

Klager anfører i hovedtrekk at stiftelsen Solgløtt ikke skulle vært registrert som en stiftelse. Det vises videre til at salget av stiftelsen Solgløtts eiendom er ugyldig, og at verdier tilhørende stiftelsen Solgløtt må overføres til Røde Kors. Videre anføres det at endringen av Stiftelsens vedtekter er ugyldig som følge av at stiftelsen stod uten lovlig styre ved oppløsningen av Norsk tsjekkosllovakisk hjelpeforening. Videre klages det over innholdet av vedtektsendringene. Det vises til at vedtektsendringen medfører at Tjekkisk Norsk Forum gis ensidig rett til både å foreslå styremedlemmer og endre vedtektene for stiftelsen Solgløtt. Denne retten tilhører etter klagers oppfatning også Norsk Slovakisk Forum, og skal skje i samarbeid med Tjekkisk Norsk Forum.

Departementets vurdering

Departementet vil innledningsvis påpeke at det er Stiftelsestilsynet som har som

oppgave å føre tilsyn med landets stiftelser, jf stiftelsesloven § 7. Departementet vil i all hovedsak komme inn i en sak i tilfeller hvor Stiftelsestilsynet har fattet et vedtak som er gjenstand for klagebehandling. Enkelte forhold som berøres i klagen faller utenfor departementets rolle som klageinstans.

For å presisere dette nærmere, vil departementet nevne at en registrering av en stiftelse er et enkeltvedtak som kan bringes inn for departementet. Videre vil en klage på vedtektsendringer være mulig å bringe inn for klageinstansen. Når det gjelder disposisjoner som er foretatt i stiftelser som ikke har foranlediget vedtak fra Stiftelsestilsynet, vil departementet være tilbakeholdne til å ta stilling til hvorvidt disse disposisjonene er riktige eller burde ha foranlediget tiltak fra tilsynsmyndigheten. Det er en naturlig del av Stiftelsestilsynets oppgaver å vurdere hvorvidt det er begått feil, eventuelt lovbrudd, ved forvaltningen av verdier i den enkelte stiftelse. Departementet ser i denne saken uansett ikke grunnlag for å instruere Stiftelsestilsynet om å iverksette nærmere undersøkelser.

På bakgrunn av anførslene i klagen som er fremsatt, forstår departementet det slik at det både er klaget på registreringsvedtaket, og på Stiftelsestilsynets godkjenning av stiftelsens vedtekter. Dette er forhold departementet plikter å ta stilling til i klageomgangen.

Registreringen av Stiftelsen Solgløtt

Det følger av stiftelsesloven § 8 at alle stiftelser skal være registrert i stiftelsesregisteret. For å bli registrert i registeret, kreves det at det sendes inn dokumentasjon i samsvar med stiftelsesloven § 11 jf § 8 første ledd og § 12. Kravene i § 11 første ledd og § 12 bokstavene a og b gjelder også for stiftelser som er opprettet før stiftelsesloven trådte i kraft, se her stiftelsesloven § 61 første ledd bokstav c).

For eldre stiftelser behøver vedlegget til registermeldingen etter § 12 kun å omfatte en bekreftet kopi av stiftelsesdokumentet, samt en erklæring fra revisor og styremedlem om at han eller hun mottar valget.

Departementet legger til grunn at kravene til innholdet i meldingen til Stiftelsesregisteret etter § 8 første ledd er overholdt. Opplysninger om stiftelsens adresse, styremedlemmer, revisor, vedtekter m.v. fremgår av det materialet som er oversendt fra Stiftelsestilsynet til Brønnøysundregistrene. Det foreligger også en revisorerklæring på at Liv Mobæk Smestad påtar seg oppdraget som revisor for stiftelsen.

Det er mer usikkert for departementet om Stiftelsestilsynet også mottok en bekreftet kopi av stiftelsesdokumentet da stiftelsen ble registrert 06.07.2009. I vedtaket vises det kun til opplysninger fra vedtektene fra 1992 om at stiftelsen ble opprettet ved vedtak i Norsk-Tsjekkoslovakisk Hjelpeforening på generalforsamling 11.5.1981.

Departementet vil påpeke at det for eldre stiftelser ofte vil kunne være svært vanskelig å gjenfinne opprinnelige stiftelsesdokumenter. Etter departementets syn vil det i slike tilfeller være mulig å registrere en stiftelse uten at kravene til innholdet i vedlegget til meldingen er fullt ut oppfylt i henholdt til stiftelsesloven § 12. Departementet vil i den forbindelse peke på at lovgiver har uttrykkelig fastsatt at alle stiftelser skal være registrert i stiftelsesregisteret. Dette medfører at man i unntakstilfeller også må åpne for at opprettelsen av stiftelsen dokumenteres på annen måte enn gjennom tilsendelse av kopier av opprinnelige stiftelsesdokumenter.

I denne saken er disse betraktningene av mindre betydning. I løpet av klagebehandlingen har Stiftelsestilsynet mottatt – og oversendt til departementet – protokoll fra generalforsamling i Norsk-Tsjekkoslovakisk hjelpeforening fra 11.mai 1981, samt opprinnelige vedtekter. I protokollen fremgår det at generalforsamlingen vedtok med akklamasjon forslag til opprettelsen av Stiftelsen Solgløtt, forslaget til vedtekter og gavebrev. Ved opprettelsen ble stiftelsen tilført eiendommen "Solgløtt" fra Norsk-Tsjekkoslovakisk hjelpeforening. Både av de opprinnelige og senere vedtektene fremgår det for øvrig at formålet med stiftelsen er, og har vært, i tråd med stiftelseslovgivningen.

Etter departementets syn er det følgelig ingenting som er til hinder for å registrere stiftelsen i Stiftelsesregisteret.

Vedtektsendringer i stiftelsen

Før stiftelsen ble registrert i stiftelsesregisteret ble det utarbeidet nye vedtekter, datert 26.3.2009. Eiendommen "Solgløtt", som tidligere var stiftelsens eneste eiendel, ble solgt i mai 2008. Dette medførte også behov for vedtektsendringer. De opprinnelige vedtektene inneholdt også flere steder henvisninger til Tsjekkoslovakia og til Norsk-Tsjekkoslovakisk hjelpeforening, noe som medførte behov for endringer av vedtektene. Det er derfor ikke tvilsomt at vilkårene for omdanning var tilstede.

Departementet forstår det slik at det reises spørsmål ved om Tsjekisk-Norsk Forum hadde kompetanse til å endre vedtektene til stiftelsen på styremøte 26.3.2009. Videre er det reist spørsmål ved innholdet i enkelte av vedtektsendringene, da det anføres at slovakere blir diskriminert og Tsjekisk-Norsk Forum får for stor myndighet gjennom de nye vedtektene.

Når det gjelder det materielle innholdet i vedtektene, vil departementet bemerke at formålet til stiftelsen bidrar til å ivareta både tsjekkiske og slovakiske interesser. I formålsbestemmelsen i § 3 er ikke den tsjekkiske befolkningen gitt noen forrang ved utdeling av fondsmidler. Videre er det presisert i vedtektenes pkt 5 at både personer med tsjekkisk bakgrunn og personer med slovakisk bakgrunn skal være representert i styret for stiftelsen.

Departementet har ingen innvendinger til at personer med tsjekkisk bakgrunn etter vedtektsendringene 26.3.2009 får fire styreplasser og personer med slovakisk bakgrunn gis to styreplasser. Stiftelsens formål er i henhold til vedtektenes § 3 blant annet å bidra til økt vennskap og forståelse mellom befolkningen i Tsjekkia og Slovakia, og å bedre kommunikasjon og samhold mellom tsjekkere og slovakere. Det må forventes at et styre i en stiftelse som skal ivareta et slikt formål vil kunne komme til enighet om hvordan midlene i stiftelsen skal fordeles blant ulike tsjekkiske, slovakiske og felles tiltak og formål.

Departementet kan heller ikke se at det er særlig problematisk at endringer av vedtekter krever 2/3 flertall i styret, selv om personer med tsjekkisk bakgrunn utgjør 2/3 av styret. Departementet vil i den forbindelse vise til at alle vedtektsendringer skal godkjennes av Stiftelsestilsynet, jf stiftelsesloven § 48 annet ledd og stiftelsens vedtekter § 8. Dersom det foreslås vedtektsendringer som vil endre stiftelsens karakter kreves det at vilkårene i stiftelsesloven kapittel 6 er oppfylt og at det foreligger en godkjenning fra Stiftelsestilsynet.

Departementet har for øvrig ingen merknader til at styret i Tsjekkisk-Norsk Forum skal utgjøre rådet i stiftelsen. Rådet har som oppgave å velge styremedlemmer, få forelagt regnskap og årsberetning, uttale seg om vedtektsendringer og delta ved behandlingen av vedtak om omdanning, jf vedtektenes §§ 5-9. Så lenge stiftelsen har et eget styre som skal ivareta stiftelsens formål, er det ikke noe til hinder for at stiftelsen også har et råd med ovennevnte oppgaver.

Når det gjelder spørsmålet om kompetanse til å beslutte nevnte vedtektsendringer, er denne saken noe spesiell, da både landet Tsjekkoslovakia, foreningen som opprettet stiftelsen, og det opprinnelige styret har opphørt å eksistere. I de opprinnelige vedtektene for stiftelsen Solgløtt ble det fastsatt at styret i Norsk-Tsjekkoslovakisk Hjelpeforening fungerer som styre for stiftelsen, og at det var styret som hadde kompetanse til å fatte vedtak om vedtektsendringer. I vedtektenes § 12 ble det fastslått at dersom Norsk-Tsjekkoslovakisk Hjelpeforening blir oppløst, skal foreningens styre sørge for at det blir valgt nytt styre for stiftelsen. Det ble deretter valgt nytt styre i stiftelsen Solgløtt på generalforsamling i Norsk-Tsjekkoslovakisk Hjelpeforening 26.oktober 1987.

Det ble utarbeidet nye vedtekter for stiftelsen i 1993, som ble vedtatt av et enstemmig styre på styremøte 2.3.1993. I vedtektene pr. 2.3.1993 fremgår det at styret i stiftelsen skal behandle vedtektsendringer, og deretter fremlegge dette for rådet for behandling. Rådet bestod av styret i Forum Norge-Tsjekkoslovakia. Det ble valgt nytt styre i møte i stiftelsen 2.3.1993, som etter hva som er opplyst fungerte frem til 2008, dog slik at det ikke var virksomt de senere årene. Forum Norge-Tsjekkoslovakia endret navn til Tsjekkisk-Norsk Forum i 1994. Etter departementets syn medførte navnebyttet at

Tsjekkisk-Norsk Forum tok over rollen til Forum Norge-Tsjekkoslovakia i relasjon til denne stiftelsen.

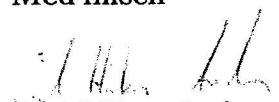
Siden styret i stiftelsen ikke hadde vært virksomt over lengre tid, mener departementet at det ikke var kritikkverdig at Tsjekkisk-Norsk Forum egenhendig tok opp spørsmålet om vedtektsendringer for stiftelsen i 2009. Kompetansen til å fastsette vedtektene tillå allerede styret i Tsjekkisk-Norsk Forum, selv om det i vedtektene er fastsatt at den foregående behandlingen skulle skje av styret i stiftelsen. Det kan imidlertid stilles spørsmål ved om Tsjekkisk-Norsk Forum gyldig kunne fastsette vedtekter for Stiftelsen uten en forutgående behandling av styret. Departementet finner ikke grunn til å gå nærmere inn på dette spørsmålet. Det følger av sl. § 50 at Stiftelsestilsynet kan foreta omdanning av eget tiltak hvis det åpenbart foreligger forhold som nevnt i § 46 første ledd, og oppretteren eller stiftelsens styre ikke selv søker om omdanning.

Som det fremgår ovenfor er det ikke tvilsomt at det forelå forhold som nevnt i § 46 første ledd. Oppretteren av Stiftelsen har som nevnt ovenfor opphørt å eksistere, og stiftelsens styre hadde ikke vært virksomt over lengre tid. Stiftelsestilsynet hadde derfor kompetanse til å foreta omdanning av eget tiltak.

Vedtak

Klage på Stiftelsestilsynets vedtak 06.07.2009 tas ikke til følge.

Med hilsen

Carl Håkon Andersen
rådgiver

Per Martin Borg
rådgiver

Kopi:

Stiftelsestilsynet

Stiftelsen Solgløtt, Rugdeveien 11 c/o Eva Karal, 0778 Oslo